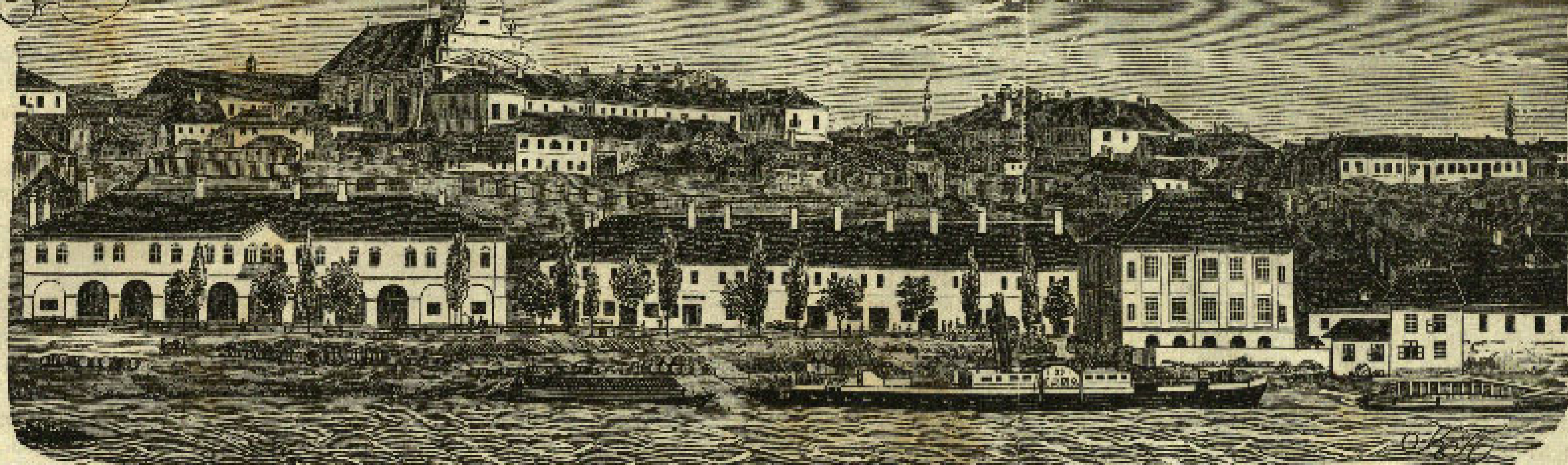

БЕОГРАДСКЕ ИЛУСТРОВАНЕ НОВИНЕ

БРОЈ 21.

У БЕОГРАДУ, 1. НОВЕМБРА, 1866. ГОДИНЕ.

ГОДИНА I

Издаје 1. и 16. сваког месеца, а стају у Србији на годину 60 гр., на по' год. 30 гр. чарл.; за Аустрију (с урачуњеном поштарницом) на годину 6 а. 50 новч. аустр. вр., на по' године 3 а. 25 новч. аустр. вредности. — Огласи налажују се од сваког реда, сваки пут по 1 гр. чар. или 12 новч. аустр. вр. — Писма се примају само наплаћена а рукописи и цртски невраћају се.

ПРЕГЛЕД.

Споменик једног великог народа.
Тајна полиција и допови у Америци.
Острво Мадера.
Из дневника невог старог војника. (свршетак.)
Политика.
Загонетно у слици.
Разрешење загонетке у слици.
Огласи.

СПОМЕНИК ЈЕДНОГ ВЕЛИКОГ НАРОДА.

Лондон је свет за себе, о није више варош; па зато опет образованог путника тамо највећма привлаче неке лепе појединости. Између ових прво место запрема стародревна црква уестминстерска (види слику), јер она је право енглеско дело, једно од најлепших здања у Лондону и маузолеја народа, који је у њу метнуо све, чаме се може дичити. У тој цркви почивају енглески краљеви, енглески песници и философи. У стотинама споменика народ енглески овде је скупио све своје велике успомене, па тако је њаме и сам себи поставио споменик.

Себерт, краљ источних Саксонаца, градио је ову цркву 610. године на развалинама храма Аполоновог; Данци је порушио; пошто је још једаред сазидана и рушена, овда под краљем Едвардом Исповедачем добије данашњу своју форму, год. 1049. до 1066. Хенрих III. је усавршио.

Спољашност цркве не показује се као довршена; две нове куле нехармонично с осталим деловима: по западна страна је крајња, и пре свега блиста портал, који води у северни део цркве, а велика је прозорска ружа у најбољем сразмеру према целоме. Кад уђемо кроз западна врата, онда се чудимо величини, лепоти, лепоти и размери целога, које се овде може прегледати у исти мах.

Ова црква унутра има један средњи и два крајња дела на осам стубова. Светлост улази кроз спредне прозоре на обе стране и кроз четири главна прозора. У коршу крунису се енглески краљеви и краљице. Красан је патос мо-

зајички пред олтаром. Тај патос градише 1272. године у Риму и одише га донесе у Лондон.

Мали простор нашег листа не дозвољава нам да поређамо имена оних, који су овде сарањени или ту имају свој споменик. Ми само обраћамо пажњу на онај буџак, где су споменци за песнике, и међу онима: за Шосера, Спенсера, Шекспира, Дретона, Бен-Донзона, Бетлера, Милтона, Каулеја, Дрејдла, Седуела, Роза, Едизона, Томсона, Грџа, Кемпела, Макулсаја и т. д. Капелице св. Едмунда, св. Николе, св. Павла и св. Јована јесу у цркви около капелице Едварда Исповедача, а капелица Хенрика VII. је у новом наставку здања. Ту почивају краљеви, краљице и државници, почето од Едварда Исповедача па до данас.

Укрштени су ходници из старијег доба, састоје се из четири дугачка сводна ходника и имају многе старије и новије споменике. Величанствена готска капела води у салу капелску, где је сада архива, у којој се чувају најважнија документа енглеске. Одише је био обичај, да су грађани четири пута долазили гробу Хенрика III., а бољари су стражарили код тог гроба, пре него што су долазили у престоносне бојеве: по сад живи друго порекло, — па опет и Инглеза и странаца хвата језа, кад пролази кроз високе тремове и гледа споменике једног великог на-

рода, особито кад стоји пред спомеником највећег песника свију времена и народа, Шекспира, јер тај једини споменик већ би могао учинити, да та црква буде место хајлука свему човештву. (162)

Тајна полиција и допови у Америци.

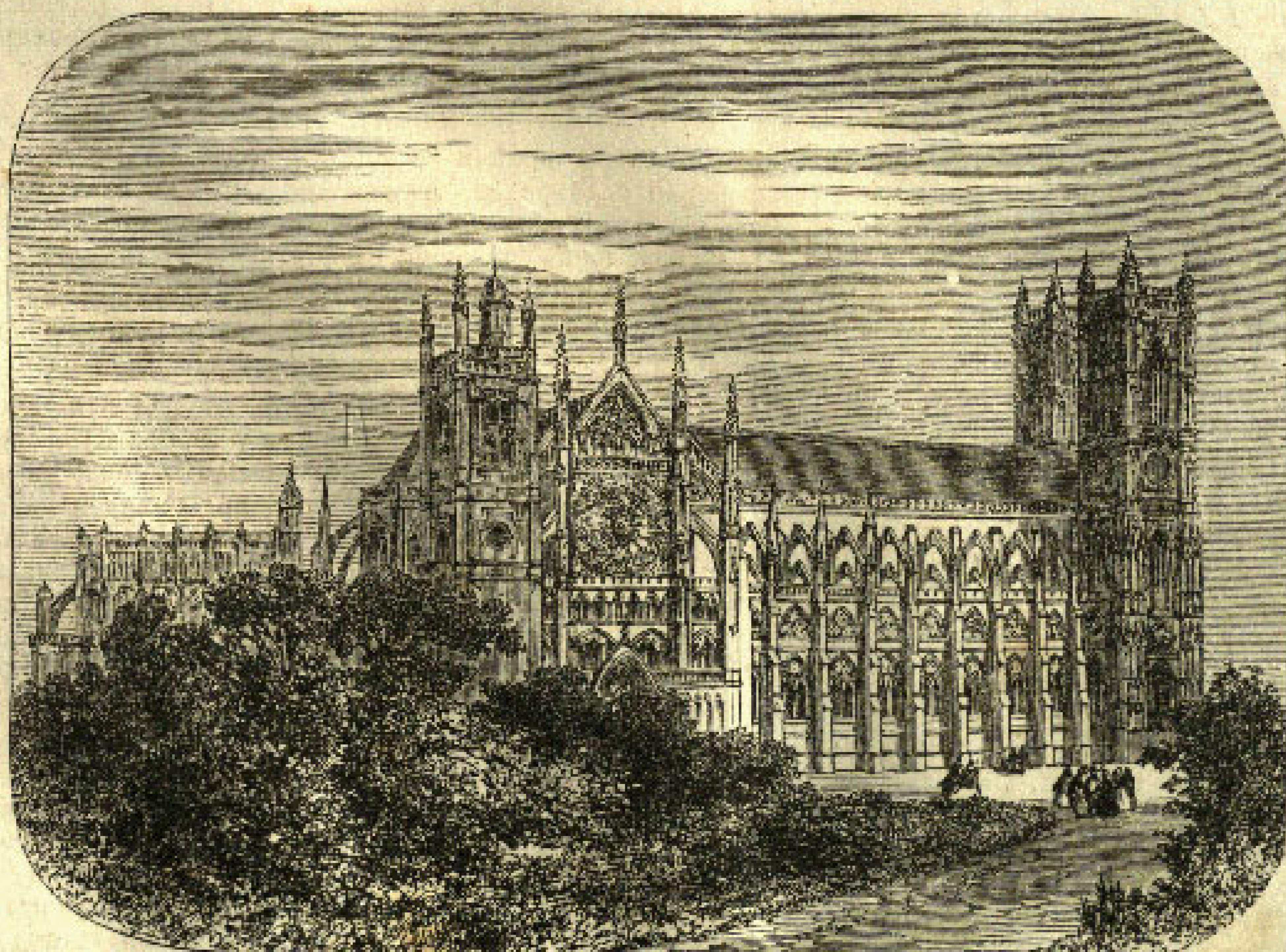
Пре једно шест година замало је начелник неке варошице у држави Њу-јоршкој једног тајног полицаја, да овај на месту потражи допове, који су по улицама и друмовима око варошице нападали људе и отимали од њих, што су год могли. Та варошица зове се Иљотсвил и тамо леги у лепим дворцима живе многи богатаци, којима се допада околни крајски предео.

Полицај оде најпре начелнику, да му овај каже, уколико зна за те доповлуке. „Његова милост“ била је нацифран човечуљак, који га прими љубазно и брзим језиком све и сва исприча, шта и колико је о тој ствари знао.

Од једно три седмице овамо нико није више смео после заласка сунца да изађе из варошице, а да му се кеса с новцима или друге како драгоцености неотму. Ове су доповлуке чинили свагда два човека, који на образу носили црне маске. Они никад никог нису остављали, ако се добровољно дао опљачкати. Но ко би се хтео бранити, онога би ваљано излечали. Свашта је покушавано, да се уђе у траг овим доповима, но све узалуд; па и једна обликља полиција бадава се трудила, да их пронађе.

По договору, наш полицај оде увече господину начелнику Доблу, где се представи као трговац Клерк из Њу-јорка.

Пријатељски дочекан, скоро је осећао угодност, као да је код куће. „Осим Доблове фамилије — прича нам тај полицај — ту је био и секретар начелников, Јаснер Бартон, у коме ја познам врло бистру главу. Причају главни је био разговор о доповлуцима. Највећма се жестио Бартон, који велаше, да би он рад био да пронађе допове. Изнајпре сам мислио, да га узмем у помоћ; али по дужем размисљању увидим да је

УЕСТМИНСТЕРСКА ЦРКВА У ЛОНДОНУ.

пробитачије, ако ја допоне сам потражим без туђег помоћи.

Вече врло пријатно прође с музиком и у друштвеном разговору; дуна томе друштву био је Јаспер Бартон, кога се паметне досетке и утиност допадаше и ћерци и родитељима.

„Господин Бартон мора да је честит млад човек?“ површио приметим ја, кад сам с газдом пасамо седно при партији шаха.

„Дакако, он је диван човек!“

„Једи он већ одавно код нас у служби?“

„Тек шест недеља, али за то кратко време он је придежањем и вештим радом задобио моје пуно поверење. Сваки га воле.“

„И ја сам то већ опазно,“ смешећи се рекнем ја; „он уме обходити с мушкарцима а ваљда још боље са женскињама.“

„Да, он је много пакљив према мојој ћерци а ако се Емилија одважи, да се с њим венча, ја заиста нећу противан бити. Бартон је сирома, али моје је стање доста добро, а богатство уобште нечини срећу.“

После овог разговора играсмо још две партије шаха, по сада се почне дремвати моме газди и није хтео даље да игра.

„Зар неби боље било, да попушимо једну цигару?“ питахте он.

Ја на то пристанем; али разговор није хтео више да оживи. Господин Добра одговарао је врло кратко на моје приметбе и најпосле сасвим престане говорити; он је заспао.

За неко време мирно сам седно, дувао сам лаке облачиће из моје цигаре и пустио сам својим мислима слободан пут. Из оближње собе слушао сам кроз претворена врата мрмљање гласова, најпре нејасно, доцније све јасније а најпосле могао сам разумети цео договор, а да неприслушкујем.

Јаспер Бартон и госпођица Емилија без сумње били су сами у тој соби. „Ја вашег опца врло поштујем,“ чујем где говори младић, „али, сладка Емилија, ја би рад да у свету другачије живим. Кад ви једаред будете моја драга супруга, онда би волео, да блистате у свету а не да се укиседите у овоме буџаку.“

„Али Јаспер —“

„Знам, шта ћете ми казати, госпођице,“ он јој пресече реч; „ја знам да те речи у моме садашњем положењу звече као да су будаласте; али оћу да вам се поверим и да вам кажем, да сам ја већ подоста средства уштедио и да имам изгледа, да будем богат.“

„Ја мислим, ваши су родитељи већ умрли.“

„Дакако; али ја имам богате рођаке. Надам се —“

Сада речи посташе нејасне и нисам их могао разумети; после неколико минута гласови опет буду јаснији.

„Драги мој Јаспере,“ чујем ја, „никад ми још неказаште, на какав сте начин изгубили средњи прст на вашој левој руци.“

И мени је то већ упало било у очи.

„Заиста не знате?“ као у шали одговори он; „ја сам мислио, да ви то већ одавно знате. Кад сам још био дете —“

Начелник се разбуди и ја нисам могао више да слушам говор у другој соби. Скоро затим се опростим и вратим се у гостијоницу.

Пошто све добро размислим, што сам чуо о доповацима, дођем до убеђења, да у Илотсвицу морају бити ти допови, јер су свакога ког су пљачкали, звали по имену. Најпосле размислим, да би лакше ухватио допове, најбоље би било, да се ја сам цустиам да ме похарају.

Идућег дана једнаком сам говорио, да ћу да одукујем у Албану. Мој ме гостијоничар озбиљски саветоваше, да нећем тим путем, јер ће ме допови за цело опљачкати.

Ја останем при својој и одговорим моме гостијоничару, да имам озбиљских и важних послова, с којима несмем да одуговлачим.

И господин Добра био је противан мојој намери.

„Господине!“ рече он, „оставите се ви тога. На тај се начин ви само налажете опасности, да вас добро излемају, а допове опет нећете ухватити.“

„Ја сам добро промислио ту ствар, господине начелниче, а кад ја нешто помислим да учиним, онда ме нико не може обрадити.“

Опростим се од старог господина и одем из његове куће. На улици ме сретне Јаспер Бар-

тон. „Добро јутро, господине Клерку,“ викне он и пријатељски ми пружи руку.

„Добро јутро, господине Бартоне! Радую се се, што вас видим, да вам могу казати с Богом.“

„Шта? Зар одазисте од нас?“

„Морам ноћас да путујем у Албану.“

„Зар се неплашите?“

„Од-а-шта?“

„Од допова.“

„О, на њих нисам ни помислио, макар би и требало да их се плашим, јер ја често са собом носим велике суме новаца. Е, сад се баш сећам, да не знам, где је банка; бил' би ми ви то могли казати? Ја би рад био да разменим новац.“

„Банка? — О знам, идите у прву улицу на лево и тамо ћете видети велико здање од мрког камења; то је банка.“

Ја му благодарим и брзо одем. Мој посао на банци скоро сам свршио, онда одем у гостијоницу и чекам тамо до вечера. Кад се смркне, метнем у свој пуџелар две банкноте од десет долара, које сам на стражвој страни обележио првеним мастилом, и кажем, да седлају мог коња. Нисам био намеран, да се браним, зато и нисам собом понео оружје. Вила је ладна, мрачна ноћ; небо превучено црним облацима а ветар са севера бридио ми је на образу; но онакно сам се, да се дам опљачкати.

Свеће парашке одавно су изчезле пред мојим отпима; и пошто сам већ један сат јахао на друму, вобојим се, да узалуд путујем, кад — уједаред неко ухвати мог коња за улар и нишати на ме пиштољем. „Ваше новце, господине Клерку,“ викне неки суров глас.

„Ви ме дакле познајете?“ запитам ја.

„Дакако, ви сте онај странац, који је седно у великој гостијоници.“

Ја сам добро мотрио на обадва човека пред-а-мног.

„Немојте много шепртљати, дајте нам ваше новце,“ нестрпљиво рече један од тих људи и ухвати ме за руку.

„Врло радо; истина не носим много са собом, али, онолико колико имам, даћу вам драговољно.“ И тако предам допову пуџелар. Он га отвори и зачуди се. „Ви имате више новца са собом,“ говораше он опет.

„Немам.“

„Видели су вас, кад сте улазили у банку.“

„Тако је, али ја сам онамо ишао, да експедијем новац, а не да примим.“

„Ми ћемо вам све халдне испремећати.“

„Добро, ја немам оружја, дакле немогу ни да се браним.“

Сада допови извршу све моје депове, па кад ништа непаћу, онда се мораше задовољити с банкнотама.

„Ви по свој прилици нисте хтели више новаца понети?“

„Дабогме; реклисте ми да ћу бити похарап а ја сам се према томе владао. Моје путовање сада је без икакве цели, јер без новца немогу ићи у Албану.“

„Жао нам је, што смо нас узнемирли.“

Окревем коња и касом приђам се у варошницу. Док сам говорио с доповима, трудио сам се, да им видим лица. Узалуд; маске покривши њихове образе а гласови њиви беше ми сасвим непознати. У мраку нисам могао разликовати ни њихове стасове; једног од њих нисам никако ни видео а други ми је био сасвим непознат. Мој је план био дакле узалудан, но опет сам се надао, да ћу најпосле наћи траг доповима.

Сад сам се сасвим убедно, да допови седе у Илотсвицу; зато си предузвем, да се сакријем близу вароши и да их чекам док прођу, па да онда идем за њима.

Кад дођем до првих кућа варошице, сакријем свог коња у неку часту и приближим се једном старом разваљеном здању. Ово је здање било добро за сакривање; прва соба, у коју уђем, била је ниска али доста пространа; сав је намештај у њој био један орман.

Ступим најпре прозору и тамо на моју радост видим, да ћу отуд моћи све опазати, што бива на улици. Истина мој положај није био најугоднији, јер је ветар дувао кроз отворени прозор тако, да ме је хватала језа; био сам уморан и дремљив и више сам пута помислио, да оставим ту ствар на миру и да тражим, где ћу моћи мирно поћити. Но неускољелито убе-

ђење, да ти допови обитавају у тој вароши и да они могу у њу доћи само овим путем, ујача ме у решењу, да стрпљиво чекам. Прошао је одприлике један час, кад ја чујем кораке све ближе долазећих људи. Најпосле видим два човека на друму. Али како се зачудим, кад ти људи поћоше стазицом и управо старом здању. Врже боље одем с прозора и сакријем се у орман. Један тренутак доцније и оба допова уђу у собу.

„Мало среће данас,“ рече један од њих.

„Та сваки дан непада златна киша,“ одговори други. „Мислим, да можемо бити задовољни успесима последње седмице.“

„И ја сам задовољан утолико више, што нам по моме плану иде све добро за руком; па нас ни најмање неподозревају.“

„Да, мора се признати, да ти разумеш овај занат. Људи ни непаде на то, да смо ми ти, који их олакшавало од њиховог изливног сребра и злата.“

„По-ту је страшно ладно; где су жигице?“

„У орману горе.“

Допов се приближи орману. Мртвачки зној стаде ми на чело и могао сам чути, како ми лупа срце. Врата од ормана отворе се а срећа, боја ме толико пута није изневерила и сада ме послужи. Допов одма нађе жигице и тако сам опет за неко време био сигуран.

„Како си могао оставити прозор отворен?“ говораше један од допова, кад запади свећу.

„Ја нисам отворио прозор?“

„А ко би га иначе отворио?“

„По свој прилици ти си га отворио; но шта је најда, сада се сваћати, кад је већ отворен.“ Онако говорехи затвара он прозор, и ја сам се обрадовао, што нису ни посумњали, да је когод улазио.

Кроз рупу на брави видео сам допове. Један од њих био је јак, велики човек, а други је био много мањи; но почем нису скидали маске, нисам их никако могао познати.

„Е сад за послом,“ рече један од њих; „штали смо данас ушљачкали?“

„Само двадесет долара од трговца из Њу-јорка, златан сат од Џонсона а два прстена од његове жене.“

„Добро, дакле да делимо новац а остале ствари да сакријемо.“

Допов да своје другару једну банкноту, а ја видим, да ју је турпио у леви џеп од прелука; затим дигну једну даску од патоса и под њу сакрију сат и прстеће.

„Ми већ имамо лепу збирку,“ смејаше се онај већи, пошто је даску опет наместио. „Кад ћемо делати?“

„Ја мислим да наш посао продужио још неколико седмица, па да се онда одшумамо из вароши.“

„Дакако, али пре него што то буде, требало би, да бар неколико кућа у вароши посетимо. На пример, стари Добра увек има доста лежећег новца.“

„Добро, но то мора бити последње.“

„Имаш право. Где је ракија?“

„У орману горе; донеси је, да и ја малоко од ње окусим.“

Сад сам био изгубљен; човек је са свећом долазио орману. Но једна ми мисао пролети, а то је било једино средство спасења. Кад се отворе врата од ормана, ја одма угасим свећу.

„Да враг носи ту промају!“ викне допов и у љутњи лупи ногом о земљу. Но он није тражио жигице, да запали свећу, већ у мраку пиша по орману и на моју радост одма нађе стакло с ракијом. Врата се опет затворе и тако ме прође и ова опасност. Допови опет су запалили свећу а ја сам се надао, да ће скинути маске, да би боље могли пити; ал' сам се преварио. Они малоко дигоше маске а ја ниједну црту њихових образа нисам могао видети. Но кад мањи од допова дигне стакло устима, онда сам нешто приметно.

Пошто су обојица ваљда већ четврт часа отишли били, онда и ја изађем. Одјахам у варош, као да није било ништа, а на питања мог гостијоничара одговорим, да сам нешто заборавио, па би ми узалуд било, да сам отишао у Албану.

Идућег јутра одем градскоме начелнику; пађем и њега и његовог секретара у канцеларији; обојица су се зачудили, кад ме видоше. „Одкуда

ви доаазите, господине Клаерку? — вишне начелнице.
„Мислио сам да сте у Албану.“

„Имао сам несрећу, те ме оплачкаше, дакле нисам могао даље путovati.“

„Грехота и срамота,“ жестише се Бартоп; „већ је крајње време, да се ти лопови једноред ухвате.“

„Та то сам наумио сад да учиним, зато сам и дошао овамо,“ одговорим ја и метнем своју руку Бартопу на плеча. „Ви сте мој апсенник, господине Бартопе, ја вас обтукујем, да сте ме оплачкали.“

„Јестели ви при себи, господине?“ дрекаше Бартоп.

„Сасвим.“

Но пре него што је помислио, ја му на његовог дела од прелува извучем ирвенилом обележену банкноту. Он се издао, кад је стабло с ракијом дизао устима, јер онда сам видео, да нема средњег прста. Бартоп није хтео да призна, доб му исказа, да сам био у орману оне собе, где су он и његов другар сакривали крадене ствари. Кад види да је све узалуд, онда призна и изда и свог другара. Обојица дођоше у апс.

Под патосом собе нађоше се мале свупоцеве ствари, које су све враћене својим господарима.

* * *

Неколико седмица затим добијем вепчану карту госпођице Емилије Добраве с господином Тодором Цонсоном, сином оног Цонсона, кој су лопови оне исте ноћи оплачкали, кад и мене.
(163)

ОСТРОВО МАДЕРА.

Ово острво између северних канарских острва, географски припада Африци, а политички Португалској. Мадера на португалском језику значи „шума,“ велика је одиришке 18 □ миља а цело је једна грдна изгорела ватрометна гора. Ваздух је тамо врло благ и као да је вечито пролеће. Винова лоза, која је овамо пресађена са острва Крите, даје најскупоценије вино. Тамо има и много урма, нарова, бресава, кестена, кајсија, смокава и наранџа. У баштама поред обичних кухинских растиња има ананаса и другог тропског воћа. Жита за рану перасте доста на острву, но угодико више шећер трске и кафе.

Тамо има 110.000 житеља, понајвише португалског порекла, који су поштени, умерени и радни људи. Трговина је у рукама Инглеца. Главни град Фунџал, у коме има 25.000 житеља, доле се у полукругу од обале па на окупне планине.

Велику је важност добила Мадера зато, што тамо преко зиме седе многи странци, који пате од пресију. Путници, који обале европске остављају у ваажном и ладном времену, или у магли и жестокој зими, после осам дана види сасвим нови свет. Кад изађе на обалу, а оно се зима преобратила у лето. Дрва, која је оставио у Европи без лишћа, ту их види у најлепшем зеленилу. Уместо бридећег источњача ветра одане у топлим јужном ваздуху, уместо северније умерених појаса показују му се тропска растиња, ведро плаветнило неба, блистајуће сунце и лепо угасито кодро море.

За странце и болеснике ту има свакојаке угодности. Но ови се због жеге Маја месеца враћају у Европу, а урођенци седе се на писоба брда, где имају лепе дворнице.
(164)

—*~*~*—

ИЗ ДНЕВНИКА НЕКОГ СТАРОГ ВОЛНИКА.

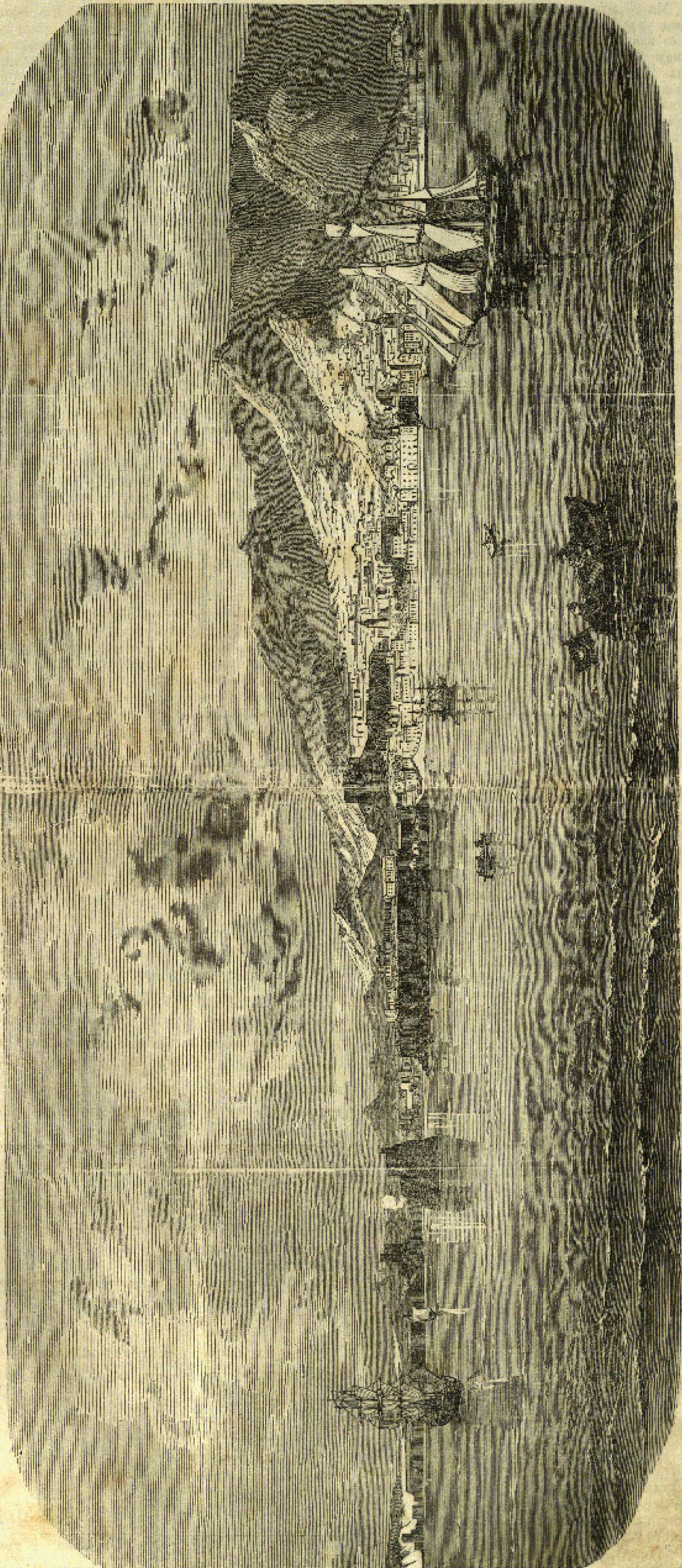
(Свршетак.)

Сад или никад могли смо се надати, да се спасемо, зато се људски почесмо крчити кроз снег. Кад дођосмо до неке тачке, с које је ветар снег очистио, видимо чист, отворен пут пред нама и онда се обрадовасмо, да ћемо наћи и стојере, па да знамо, куда ћемо.

Журисмо се, па наскоро угледасмо и сијајуће свеће у Рока Роза, те нас и то обрадова и обнадежди.

Но опасност још није била прошла; јер тек што смо дошли на то место, кад опет чујемо, где близу нас урлају курјаци. Наше коње већ пождераше и неколицина се курјака насити, али се прип нашадаоци сјединише с другима, који тек дођоше са брегова, а ми смо добро знали, да ће ови последњи, који су ваљда само тек омиришали крв, бити још бешњи и одважнији од првих.

„Овде је, на оној страни села, једна мала капела,“ рече мој другар, „ако дођемо до ње, онда ћемо бити сигурни преко ноћ, зато, хајд да бежимо тамо.“

Фунџал.

ОСТРОВО МАДЕРА.

Трговина догом.

Ми се журисмо колико игда могосмо, по уједаред угадосмо у грдну гомлу снега. Радисмо, да се излучемо из снега, по још небјасмо ни сасвим изашли, кад већ дође један курјак за нама. Његове очи сијаше, зуби му шкрипаше, дијање му ризаше. Назучем свој пиштољ, он неприми ватру, по ларма од пиштоља поплаши курјака, те он спочи на страну, али пред нас, па кад опази, да није рањен, многи га други курјаци почну пратити. Опет пудам пиштољем, по узалуд, а бесни се курјак на то није ни осврћао. Он би ме зацело шчепао, јер сам му био врло близу, да мој другар у пуцању није био срећнији. Он га погоди баш у сред чеља; курјак падне и урла од бола, а за мање него десет минута већ је био од својих другова растрган на многа парчета.

Кад се овако за нас боље окрене ствар, ми се сасвим искорцамо из снега и дођемо до капеле пре наших гонилаца. Трчали смо што игда могосмо, и једним скоком бесмо у капелу, па одма још за време затворисмо врата, да спасемо живот. То је била страшна ноћ. Да се несмрземо, само то нам је помогло, што смо цеду ноћ дунали руке о прса и плећа, и што смо свеједнако скакутали.

Целу је ноћ беснила бура а курјаци су око нашег прибежишта урлали и зубима шкрипали.

Ми смо мало говорили, јер нам није било до тога, а кад наше уморне очи угледају свитање зоре, онда сам баш из свег срца благодарио богу, што ме је спасао.

Са сванућем одоше и курјаци у своје горе а ја предложим моме другару, да самном иде у село, како би се малко згрејали код ватре.

„Нећу,“ одговори ми он, „јер ја морам потраг.“

„Та ваљда нећете сад преко те ужасне равнице!“

„Морам, јер немам пријатеља у селу.“

„Али тамо је меана, која је отворена свакome путнику, који може да плати.“

„Пријатељу,“ одговори ми он, метне своју руку на моја плећа и чудновато ме погледом, „могу ли вам на вашу поштену војничку реч поверити једну тајну?“

„Дакако, пријатељу.“

„Закуните се!“

„Ја вам се закљњем!“

„Дакле немојте казивати никоме, да сте преко ноћ били у друштву Вакома Ранијера.“

„Зар ви?“ викнем ја раздражено и зачуђено.

„Зар сте ви онај страни харамбаша?“

„Тако је, пријатељу, али ја се ослањам на вашу војничку поштену реч, да ме нећете издати! Јестели ме разумели! Ви мислите, да је ова бура била несрећа за вас; напротив, она нас је спасла. Ја сам вам се придружио, да вас убијем, да вам отнем депеше, па да с њима заступим ваше место као курир. Бура ме је смела у томе; јер зашто би вас убио, кад сте ми нужни били, да самога себе спасем? И ја писам непознатим, па ћу сваког оног да узмем под своју заштиту, који ми учини каквагод услугу. Узмите овај сребрни прстен и носите га, па кад вас кад му драго нападне од моје чете ма који момак, онда му покажите само тај прстен и он ће вас под својом заштитом даље пратити. И сада с Богом, овде се растајемо, — наши су путеви различни.“

Он брзо оде и скоро пред мојим очима исчезне у снегу.

* * *

Никад га више нисам видео. Идуће године убише га сељаци, од којих је много харао и разне им пакости чинио.

Ја пођем даље и помислим, како су чудновати путеви провиђања, а кад ме је доцније снашла каквагод несрећа, свагда сам промишљао, да то није каква тајна план свеомогућег, с којим иде на моју срећу?! (159)

ПОЛИТИКА.

Главна је сад тема свију новинарских чланака: дали Русија мисли скоро одлучити с разрешавањем источног питања, и обели за то да ступи у каку савезу и с киме? Све пак новинарске вести ускупа нису баш такве, да би разбудиле надежду, да ће скорашња будућност остати сасвим мирна.

Прајска као да је у највећем пријатељству с Русијом, а она опет са Слободним државама северне Америке као да већ има и уговоре за сваки случај. Сада се дакле Инглеска плаши, да северна Америка неприсајужи њену тамошњу грдну населбину Канаду, а и Француска (макар да ће сад да повуче из Мејске војску, коју је тамо слала, да на границама редублика американских утврди аутократску државу са царем Максимом аустријским) мора на то да рачуна, да ће јој Северна Америка ма кад тад поварити план царевине мејканске. Аустрија пак сада после битака код Кенигсгрепа и Садове кокетира с пољачким емигрантима и у Галицији спрема делатно незадовољства против Русије. С друге стране поставила је Аустрија за министра иностраних дела неког Бајета, који одише као министар сада од Прајске покореног краља саксонског једнако је против Прајске радно. Па и ту нема баш одвише надежде, да ће оваке кораке аустријске одвећ пријатељски примати Русија и Прајска. Сва је дакле прилика, да мир неће дуго трајати. Зато све француске новине говоре о ратним спремањима Русије, па се плаше, да ће Русија сад већ тако јака бити, да ће лако одржати меџдан, а „Тан“ угратко вели овако: „Кад се Русија спрема за рат, онда је сав свет у опасности!“

По томе неће дакле много значајти, што су Турци жарети, пустошећи и све пред собом упропашћавајућу на најбољем путу да сасвим сатру јадне Хришћане на Криту. Радост западњачка о уништеном устанку крвтеком скоро опет може да се обрати на њихову жалост, јер најпосле нико неће мислити, да се сновим подјармењем Крите свршава источно питање, које мора захватити много веће обиме, него простор једног острва и неколико стотина хиљада душа.

Где се год осврнемо, свуда се оружа. Русија попуњава своју суву и морску силу, Француска преимачала своју војску и флоту. Прајска се жури да сврши организацију северно немачке војске и меће јој на чело своје најбоље војводе, па и сама Аустрија јавља да ће да преимачи своју војску. (165)

ЗАГОНЕТКЕ У СЛИЦИ.

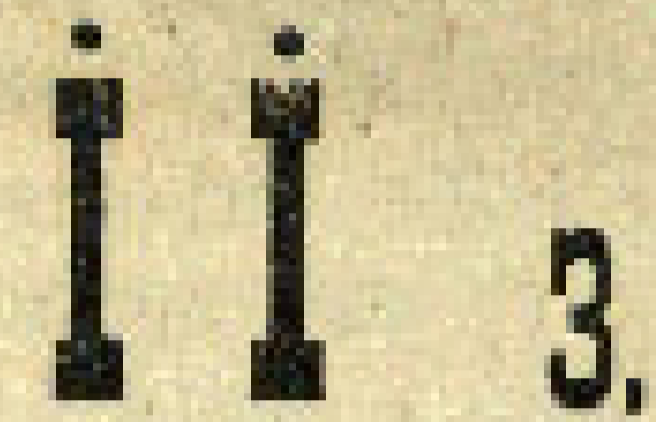
I.

од Т. Малетића.

II.

од Јакова Русова.

РАЗРЕШЕЊЕ СЕ У НАУЧКИ БРОЈУ. (166)

РАЗРЕШЕЊЕ РЕБУСА ИЗ БРОЈА 20.

(Виде у III ле у II е го во срце.)

Виде ушла у његово срце.

Разрешили су: *)
У Београду: г. Наснас М. Милетић; Михајло Р. Здравковић; Стеван Шрам.
У Врши: Арса Милановић.
У Земуну: г. Димитрије Малетић и г. Јаков Русо.
У Ивањци: г. Стев. С. Дробњак и Лука В. Војновић.
У Дозиви: г. Панта Сандић Рудичанин.
У Параћину: г. Вова Љубисављевић.
У Шабцу: г. Петар Ристић.
У Чачку: г. Михајло Младеновић и г. Милан М. Душевица и Милан П. Пајосвић.
У Ужиду: госпођана Елисавета. П. Рајчића.

*) Наш лист свагда се штампа у неколико дана пре свог датума; зато се имена оних, који задовољено јављају разрешења ребуса, немогу штампати.

УРЕДНИШТВО „БЕОГРАДСКИХ ИЛУСТРОВаниХ НОВИНА“ ИЗДАЈЕ ОВЕ ГОДИНЕ СВОЈ ПРВИ

ИЛУСТРОВАНИ КАЛЕНДАР

ЗА ГОД. 1867.,

који ће осим старог, новог, турско-арапског и јеврејског календара, садржати генеалогичку данашњих владалаца, биографије знаменитих наших лица (са сликама), разне новеле, описане српских предела (с дрворезним сликама), чланке из природне науке (са сликама), технолошке белешке, попис општинских кметова по окружним варошима и старешина свију еснафа у Београду, озбућну табелу знатнијих вошара, поредну табелу разних новаца, теразија и рифова, поштански тегај и телеграфске наредбе у Србији, и друге за трговину, обрт и газдинство потребне рубрике.

Голема ова књига стаје у Београду за предлаотнике у Србији и у заграничним турским областима 8 ГР. ЧАРШ., за Аустрију 80 НОВЧИЋА.

Уписнике прима уредништво „Београдских илустрованих новина“, а може их примати и сваки онај, коме верује публика и добиће за труд десету књигу, или може задржати новце за њу.

БЕЗ НОВАЦА НЕЋЕ СЕ КЊИГЕ ПИЉАТИ.

После св. Андрије (30. Новембра) биће повишена цена књиге.

Овај календар биће готов око половине Децембра, а одма ће се размишљати уписницима ПОШТОМ, или онако, како они то захтевали буду.

Па Митровдан, 1866.

У Београду.

Уредништво

„БЕОГРАДСКИХ ИЛУСТРОВаниХ НОВИНА“

Издаје и уређује М. Милосвић.

У БЕОГРАДУ, У ДРЖАВНОЈ ШТАМПАРИЈИ.